

„TAKTICKÝ OPORTUNIZMUS“
KRAMÁŘOVA ADAPTACE PALACKÉHO KONCEPCE
ČESKÉHO STÁTNÍHO PRÁVA

Stanley B. Winters

Palackého myšlenky austroslavizmu, reformy rakousko-uherské monarchie a koncepce českého státního práva propagoval v českém politickém smýšlení a praxi od 90. let 19.století až do roku 1914 mladočeský politik Karel Kramář. Kramářova koncepce státního práva se vyvinula z Palackého eseje „Idea státu rakouského“ a

jeho vlastních archivních výzkumů. Kramář využil přitom „taktického oportunizmu“, aby mohl přizpůsobit Palackého myšlenky federalizmu, rovných národnostních práv a nové struktury Rakouska podmínkám Čech a Rakouska na přelomu století. To však vyžadovalo, aby Češi odstoupili od požadavku plného a okamžitého uznání platnosti státního práva, kladeného na vídeňský režim. To odpovídalo přizpůsobivé „pozitivní politice“, která se v programu strany mladočechů vyvíjela v době, kdy Kramář ve straně převzal vedoucí roli. Kramář byl Palackým silně ovlivněn, nesledoval mu však slepě. Podobně jako Palacký přiznával nutnost existence Rakouska pro Čechy a Slovany, ale jenom do té míry, nakolik by Rakousko skýtalo své slovanské většině svobodné, rovné a demokratické vývojové možnosti a uznávalo historická práva zemí koruny české.